ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରେମର ସୁଗନ୍ଧ

ଯେତେବେଳେ ହୃଦୟ ନିଜ ଅସ୍ତିତ୍ୱର କାରଣ ଆବିଷ୍କାର କରେ

ପୂଜ୍ୟ ଦାଜୀଙ୍କ

୭୧ତମ ଜନ୍ମଦିନ ଅବସରରେ

୨୮ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୨୬, କାନ୍ହା ଶାନ୍ତି ବନମ୍

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରେମର ସୁଗନ୍ଧ

ଯେତେବେଳେ ହୃଦୟ ନିଜ ଅସ୍ତିତ୍ୱର କାରଣ ଆବିଷ୍କାର କରେ

ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁଗଣ,

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପରମ୍ପରା ଆମକୁ କୁହେ ଯେ ଏହି ଯାତ୍ରାର ମୂଳାଧାର ହେଉଛି ପ୍ରେମ। ଆମେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ସ୍ୱୀକାର କରୁ ଓ ଭାବୁ ଯେ ଆମେ ଏହା ବୁଝିପାରିଛୁ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ କ'ଣ ଆମେ ଏହା ବୁଝିପାରୁ? ଏହି ବାର୍ତ୍ତାରେ, ଆମେ ସେହି କ୍ରମବିକାଶକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ଯାହା ପ୍ରେମର ବିକାଶ ଓ ତା'ର ସୁଗନ୍ଧ ପ୍ରସାର ସହିତ ଘଟିଥାଏ। କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମେ, ସୁଗନ୍ଧର ପ୍ରକୃତି କ'ଣ? ଗୋଟିଏ ଫୁଲ କ'ଣ ସୁଗନ୍ଧିତ ହେବା ପାଇଁ ନିଜେ କିଛି ଚୟନ କରେ? ନା, ଯେତେବେଳେ ଫୁଲଟି ନିଜର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱରୂପ ଧାରଣ କରେ, ସେତେବେଳେ ସ୍ୱତଃସ୍ଫୁର୍ତ୍ତ ଭାବେ ସୁଗନ୍ଧ ବାହାରିଆସେ। ସୁଗନ୍ଧ ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରକାରର ଉଚ୍ଛଳ ପ୍ରବାହ। ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ପ୍ରେମ ମଧ୍ୟ ସେହିଭଳି ଏକ ଉଚ୍ଛଳ ପ୍ରବାହ।

ପୂର୍ବର ନଅଟି ବାର୍ତ୍ତାରେ ଆମେ 'ବିଭକ୍ତ ହୃଦୟ' (The Divided Heart) ରୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲୁ। ତା'ପରେ ଆମେ ସେହି ବାଧାଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କଲୁ, ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଆମକୁ ଅନ୍ତରର ଏକତ୍ୱ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକାଶରୁ ଦୂରେଇ ରଖେ, ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି କିପରି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗାମୀ ହେବା। ସେହି ବାଧାଗୁଡ଼ିକ ଥିଲା—ଜଡ଼ତା, ଯାହା ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟବୋଧକୁ

ନିଷ୍ପ୍ରଭ କରିଦିଏ; ସନ୍ଦେହ, ଯାହା ଆମର ଭିତ୍ତିକୁ ଦୁର୍ବଳ କରେ; ଅହଂକାର, ଯାହା ଆମ ଉପରେ ଏକ ଛାତ ନିର୍ମାଣ କରିଦିଏ; ଈର୍ଷା, ଯାହା ଆମର ଦୃଷ୍ଟିକୁ ନିଜ ଭିତରୁ ହଟାଇ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଆଡକୁ ଘୁଞ୍ଚାଇଦିଏ; ପକ୍ଷପାତ, ଯାହା ଆମର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ରଙ୍ଗିନ କରି ବାସ୍ତବତାକୁ ବିକୃତ କରେ; ଏବଂ ଭୟ, ଯାହା ଆମ ଅନ୍ତରରୁ ହିଁ ଦ୍ୱାରକୁ ବନ୍ଦ କରିଦିଏ।'ନଦୀଟି ନିଜର ନାମ ଶିଖେ' ରେ ଯେତେବେଳେ ସେହି ଦ୍ୱାର ଖୋଲିଗଲା, ଭୟ ଧୀରେ ଧୀରେ ବିଶ୍ୱାସରେ ପରିଣତ ହେଲା।ତା'ପରେ 'ବିହନ ପୂର୍ବରୁ ମାଟି' ରେ ଆମେ ଦେଖିଲୁ—ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅନ୍ତରର ମାଟିକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ।ଏହି ଦଶମ ବାର୍ତ୍ତା ସେହି ଯାତ୍ରାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ୱାଭାବିକ ପଦକ୍ଷେପ।ଏଠାରେ ଆମେ ଅନୁଭବ କରିବା—ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦ୍ୱାରା ଯେତେବେଳେ ହୃଦୟ ଗ୍ରହଣଶୀଳ ହୋଇଯାଏ, ସେତେବେଳେ ସେହି ହୃଦୟରେ କୃପା ପାଇଁ ପ୍ରବେଶ ପଥ ଖୋଲିଯାଏ।କୃପା ଯାହାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରେ, ତାହା ପ୍ରେମରେ ପରିଣତ ହୁଏ।ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସେହି ପ୍ରେମ ନିଜର ଉତ୍ସକୁ ଚିହ୍ନିପାରେ, ସେତେବେଳେ ତାହା ଭକ୍ତିରେ ପରିଣତ ହୁଏ।

'ପ୍ରେମ' ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟବହୃତ ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଭୁଲ୍ ବୁଝାଯାଉଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ। ଏହା ଅନେକ ପ୍ରକାରର ଭାବନାକୁ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ସାମିଲ କରିଥାଏ: ଯେପରିକି ନବଜାତ ଶିଶୁକୁ କୋଳରେ ଧରିଥିବା ବେଳେ ଜଣେ ମା' ଅନୁଭବ କରୁଥିବା ଭାବନା, ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ କାହା ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ ହେବା ସମୟରେ ଜଣେ ଯୁବକ ବା ଯୁବତୀଙ୍କ ମନରେ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ରୋମାଞ୍ଚ, ଦେଶପ୍ରେମୀର ନିଜ ଦେଶ ପ୍ରତି ଥିବା ନିଷ୍ଠା, ଭକ୍ତର ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରତି ଥିବା ଶ୍ରଦ୍ଧା ଏବଂ ଏପରିକି ଏକ କପ୍ ଭଲ କଫିର ସ୍ୱାଦ ନେବାର ସାଧାରଣ ଆନନ୍ଦ ମଧ୍ୟ। ଆମେ ଏହି ଶବ୍ଦର ପରିସରକୁ ଏତେ ବ୍ୟାପକ କରିଦେଇଛୁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ପ୍ରାୟ ସବୁକିଛିକୁ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରୁଛି।

ତେବେ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରେମର ଅର୍ଥ କ'ଣ? ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରେମକୁ ସହଜରେ ଚିହ୍ନିବାର ଏକ ଉପାୟ ହେଉଛି—ଯେଉଁମାନେ ଆମର ଧର୍ମ, ଆମର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପଥ କିମ୍ବା ଭଗବାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଆମର ଧାରଣାକୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ, ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ କିପରି ଦେଖୁଛୁ।ଯଦି କେହି ଆମଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଭାବରେ ପୂଜା କରନ୍ତି ବୋଲି ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଅଲଗା କରିଦେଉ, ତେବେ ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି—ଆମ ଭିତରେ ପ୍ରେମ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ବିକଶିତ

ହୋଇନାହିଁ।ଯେତେବେଳେ ଆମେ ସତରେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ପ୍ରେମ କରୁ, ସେତେବେଳେ ଭଗବାନଙ୍କ କୌଣସି ସୃଷ୍ଟିକୁ ଆମେ ଅବହେଳା କରିପାରିବା ନାହିଁ।

ଯେତେବେଳେ ହୃଦୟ ଏକ ଗଭୀର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଇ ଗତିକରେ,ସେତେବେଳେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରେମ ପ୍ରକାଶ ପାଏ। ସେହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରଗତି ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ

ବ୍ୟାକୁଳତା ରୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା, ରୁ ଗ୍ରହଣଶୀଳତା, ରୁ କୃପା, ରୁ ପ୍ରେମ, ରୁ ଭକ୍ତି।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦକ୍ଷେପ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦକ୍ଷେପକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦକ୍ଷେପ ପୂର୍ବ ପଦକ୍ଷେପ ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚି ରହିଥାଏ, ଯେପରି ଫୁଲ ବିହନ ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚି ରହିଥାଏ ଏବଂ ଫୁଲ ମଧ୍ୟରେ ସୁଗନ୍ଧ ଥାଏ।

ବ୍ୟାକୁଳତା — ଅନ୍ତରର ପ୍ରଥମ ସ୍ପନ୍ଦନ

ଧ୍ୟାନ ଏବଂ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପାଇଁ ସଚେତନ ଅନ୍ୱେଷଣ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ପ୍ରାୟତଃ ଏକ ଅସ୍ଥିରତା ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ, ମନେ ହୁଏ—କିଛି ଗୋଟିଏ ଅଭାବ ରହିଯାଇଛି।ଆମ ପାଖରେ ସୁଖ-ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟ, ସଫଳତା, ପରିବାର, ସ୍ୱୀକୃତି, ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ସନ୍ତୋଷ ଆଣିଦେଉଥିବା ସମସ୍ତ ଜିନିଷ ଥାଇପାରେ; ତଥାପି ଏକ ଅନୁତ୍ତରିତ ବେଦନା ରହିଯାଏ—ଏକ ଏମିତି ଅଭାବବୋଧ, ଯାହାର ଉତ୍ତର ଆମେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଇନାହୁଁ।

ଯେତେବେଳେ ହୃଦୟ ଏକ ଗଭୀର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଇ ଗତିକରେ, ସେତେବେଳେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରେମ ପ୍ରକାଶ ପାଏ। ସେହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରଗତି ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ ବ୍ୟାକୁଳତା ରୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା, ରୁ ଗ୍ରହଣଶୀଳତା, ରୁ କୃପା, ରୁ ପ୍ରେମ, ରୁ ଭକ୍ତି।

ଆମ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ବ୍ୟସ୍ତ ରହି, ଅଧିକ ଜିନିଷ ପାଇ, ଭ୍ରମଣ କରି ଏବଂ ନିଜକୁ ମନୋରଞ୍ଜନ କରି ଏହାକୁ ପୂରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି। ଆମେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅଭିଜ୍ଞତା ସମେତ ସମ୍ପର୍କ, ସଫଳତା ଏବଂ ଅଭିଜ୍ଞତା ଖୋଜୁ। ତଥାପି ଯନ୍ତ୍ରଣା ଫେରି ଆସେ। ଏବେ, ଯଦି ଯନ୍ତ୍ରଣା ଏକ ସମସ୍ୟା ନୁହେଁ ତେବେ କଣ ହେବ? ଯଦି ଏହା ଏକ ନିମନ୍ତ୍ରଣ?

ମାଟିରେ ପୋତାଯାଇଥିବା ଏକ ବୀଜ ସେ କେବେ ଦେଖିନଥିବା ସୂର୍ଯ୍ୟର ଆଲୋକକୁ ଅନୁଭବ କରି ତାହାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦିଏ। ଏକ ଅଦୃଶ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ତାହାକୁ ଉପରକୁ ବଢ଼ିବାକୁ ପ୍ରେରିତ କରେ—ବିକାଶ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଆଡ଼କୁ ତାହାକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିନିଏ।ଆମ ଭିତରେ ଘଟୁଥିବା ସେହି ଗତି ହିଁ ହେଉଛି ବ୍ୟାକୁଳତା। ଆମେ ଗନ୍ତବ୍ୟ ଜାଣିନାହୁଁ, କିନ୍ତୁ କିଛି ଗୋଟିଏ ଆମକୁ ନିଜ ଆଡ଼କୁ ଟାଣି ନେଉଛି।ଆମେ ଅନୁଭବ କରୁ—ଜୀବନରେ ଏପରି ଏକ ଗଭୀରତା ରହିଛି,ଯାହାକୁ ଆମେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ପର୍ଶ କରିନାହୁଁ।

ଏପରି ଏକ ସତ୍ୟ ଅଛି,ଯାହାକୁ ଆମେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜ ଜୀବନରେ ଧାରଣ କରିପାରିନାହୁଁ। ଏପରି ଏକ ଘର ଅଛି, ଯେଉଁଠାରେ ଆମେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚିନାହୁଁ।ଆମର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଯାତ୍ରା ଏହି ବ୍ୟାକୁଳତାରୁ ହିଁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ।ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଏହି ବ୍ୟାକୁଳତା ଏକ ଦିଗକୁ ଚିହ୍ନିପାରେ, ସେତେବେଳେ ତାହା ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ପରିଣତ ହୁଏ।

ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଯେଉଁଠାରେ ହୃଦୟ ଅର୍ପିତ ହୁଏ

"ବିହନ ପୂର୍ବରୁ ମାଟି"ରେ ଆମେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ବିଷୟରେ କଥା ହୋଇଥିଲୁ। ସାଧାରଣତଃ 'ଶ୍ରଦ୍ଧା'କୁ 'ବିଶ୍ୱାସ' ବୋଲି ଅନୁବାଦ କରାଯାଏ। କିନ୍ତୁ 'ବିଶ୍ୱାସ' ଶବ୍ଦଟି ଶ୍ରଦ୍ଧାର ଗଭୀରତା ଓ ବ୍ୟାପକତାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପ୍ରକାଶ କରିପାରେ ନାହିଁ।ଶ୍ରଦ୍ଧା କେବଳ ଅସମ୍ଭବ ରେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବା ନୁହେଁ। ଏହା କୌଣସି କଥାକୁ ପ୍ରଶ୍ନ ନକରି ଗ୍ରହଣ କରିନେବା, ଅନ୍ଧ ଭାବରେ ଆଜ୍ଞା ପାଳନ କରିବା କିମ୍ବା ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ସ୍ଥଗିତତା ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ। ଶ୍ରଦ୍ଧା ହେଉଛି ଆମର ସମଗ୍ର ସତ୍ତାର ଏକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜାଗରଣ। ଏଥିରେ ନିଜ ହୃଦୟକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା କିମ୍ବା ସେଠାରେ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରିବାର ଭାବ ନିହିତ ଅଛି।

“ମୁଁ ମୋର ହୃଦୟକୁ କେଉଁଠି ରଖିଛି?” — ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଟି “ମୁଁ କ'ଣ ବିଶ୍ୱାସ କରେ?” ଠାରୁ ଅଧିକ ଗଭୀର ଓ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ।ଆମେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁ, କିନ୍ତୁ ଆମର ହୃଦୟ ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଲାଗି ରହିଥାଇପାରେ।ଆମେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ବିଷୟରେ ବହୁତ କଥା କହିପାରୁ, କିନ୍ତୁ ଆମର ହୃଦୟ ପ୍ରଶଂସା ଓ ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇବାର ଆଶାରେ ବନ୍ଧା ହୋଇଥାଇପାରେ।ଆମେ ସରଳତାର ପ୍ରଶଂସା କରିପାରୁ, କିନ୍ତୁ ଆମର ହୃଦୟ ବସ୍ତୁ ଓ ସମ୍ପତ୍ତି ସଂଗ୍ରହରେ ଆସକ୍ତ ହୋଇଥାଇପାରେ।ଆମେ ପ୍ରେମ ବିଷୟରେ କଥା କହିପାରୁ, କିନ୍ତୁ ଆମର ମନ କ୍ଷୋଭ କୁ ଧରି ରଖିଥାଇପାରେ।

ଭଗବଦ୍ ଗୀତା ଏହାକୁ ଏହିପରି ପ୍ରକାଶ କରେ[1]:

ଶ୍ରଦ୍ଧାମୟୋଽୟଂ ପୁରୁଷୋ
ଯୋ ଯଚ୍ଛ୍ରଦ୍ଧଃ ସ ଏବ ସଃ।

ମନୁଷ୍ୟ ତାହାର ଶ୍ରଦ୍ଧା ରେ ଗଢ଼ିଉଠେ;
ତାହାର ଶ୍ରଦ୍ଧାର ଗୁଣ ଯେପରି, ସେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ସେପରି ହୋଇଯାଏ।

ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଶ୍ରଦ୍ଧା ଆମକୁ ଗଢ଼ି ତୋଳିଥାଏ। ହୃଦୟ ଯାହାକୁ ବାରମ୍ବାର ଗ୍ରହଣ କରେ ତାହା ଧୀରେ ଧୀରେ ଆମକୁ ଗଢ଼ି ତୋଳିଥାଏ। ଆମେ ଆମର ଧ୍ୟାନ, ବିଶ୍ୱାସ, ଆକାଂକ୍ଷା ଏବଂ ପ୍ରେମ ସହିତ ଯାହାକୁ ସମ୍ମାନ କରୁ, ତାହା ହୋଇଯାଉ।

ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଆଗ୍ରହ, ଶ୍ରଦ୍ଧାଭାବ, ବ୍ୟାକୁଳତା କିମ୍ବା ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ କିଛି ସମୟ ବସି ନିଜ ଅନ୍ତର ଆଡ଼କୁ ଫେରିବାର ସରଳ ଇଚ୍ଛା ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇପାରେ।ଏହାକୁ ଯେତେ ଯତ୍ନରେ ପୋଷଣ କରାଯାଏ, ଶ୍ରଦ୍ଧା ସେତେ ଗଭୀର ହୁଏ।ଯାହା ଆରମ୍ଭରେ କେବଳ ଏକ ଦିଗବୋଧ ଥାଏ, ତାହା ଧୀରେ ଧୀରେ ଆକର୍ଷଣରେ ପରିଣତ ହୁଏ।ଆକର୍ଷଣ ଧୀରେ ଧୀରେ ଅନ୍ତରଙ୍ଗତାରେ ପରିଣତ ହୁଏ।ଏବଂ ଅନ୍ତରଙ୍ଗତା ପ୍ରେମ ପାଇଁ ପଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ।

---

[1] ଭଗବଦ୍ ଗୀତା, ଅଧ୍ୟାୟ 17, ପଦ 3

ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଆଗ୍ରହ, ଶ୍ରଦ୍ଧାଭାବ, ବ୍ୟାକୁଳତା କିମ୍ବା ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ କିଛି ସମୟ ବସି ନିଜ ଅନ୍ତର ଆଡ଼କୁ ଫେରିବାର ସରଳ ଇଚ୍ଛା ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇପାରେ।ଏହାକୁ ଯେତେ ଯତ୍ନରେ ପୋଷଣ କରାଯାଏ, ଶ୍ରଦ୍ଧା ସେତେ ଗଭୀର ହୁଏ।ଯାହା ଆରମ୍ଭରେ କେବଳ ଏକ ଦିଗବୋଧ ଥାଏ, ତାହା ଧୀରେ ଧୀରେ ଆକର୍ଷଣରେ ପରିଣତ ହୁଏ।ଆକର୍ଷଣ ଧୀରେ ଧୀରେ ଅନ୍ତରଙ୍ଗତାରେ ପରିଣତ ହୁଏ।ଏବଂ ଅନ୍ତରଙ୍ଗତା ପ୍ରେମ ପାଇଁ ପଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ।

ଶ୍ରଦ୍ଧା ହେଉଛି ହୃଦୟ ଯାହା ଶିକ୍ଷା ଦିଏ ଯେ କେଉଁଠାରେ ବିଶ୍ରାମ ନେବାକୁ ହେବ। ପ୍ରେମ ହେଉଛି ଯାହା ପ୍ରବାହିତ ହୁଏ ଯେତେବେଳେ ଏହା ତାର ଘର ପାଏ। ଆମେ ଏପରି ମଧ କହିପାରୁ ଯେ, ଶ୍ରଦ୍ଧା ହେଉଛି ସେହି ପ୍ରେମ, ଯାହା ନିଜକୁ ପ୍ରେମ ବୋଲି ଚିହ୍ନିବା ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ଆମ ଭିତରେ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥାଏ। ବ୍ୟାକୁଳତା ପଚାରେ, 'ମୁଁ ଯାହା ଖୋଜୁଛି ତାହା କେଉଁଠି?' ଶ୍ରଦ୍ଧା ହୃଦୟକୁ ସେହି ଦିଗରେ ରଖି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦିଏ। ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ହୃଦୟକୁ ବାରମ୍ବାର ସେଠାରେ ରଖାଯାଏ, ଏହା ଖୋଲିଯାଏ। ଶ୍ରଦ୍ଧା ଗ୍ରହଣଶୀଳତାରେ ପରିଣତ ହୁଏ।

ଗ୍ରହଣଶୀଳତା, ଖୋଲିବାର ସାହସ

ବନ୍ଦ ହୃଦୟ, ବନ୍ଦ ମୁଠି ପରି, କିଛି ମଧ ଗ୍ରହଣ କରିପାରେ ନାହିଁ। ଆମେ କୃପା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିପାରୁ, ନିଜ ଭିତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିପାରୁ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସତ୍ୟକୁ ଖୋଜିପାରୁ ଏବଂ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ ଧ୍ୟାନରେ ବସିପାରୁ; ତଥାପି ଅନ୍ତରରେ ଆମେ ନିଜର ପସନ୍ଦ, ଆଗ୍ରହ ଓ ଆଶା-ଆକାଂକ୍ଷାକୁ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଧରି ରଖିଥାଇପାରୁ। ଏକ ଅଭ୍ୟାସ ଭାବରେ ନିଜକୁ ପଚାରନ୍ତୁ—"ମୁଁ କ'ଣ ଏମିତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଚାହୁଁଛି, ଯେଉଁଥିରେ ମୋତେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ବା ଅସ୍ଥିରତାର ସାମ୍ନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ?ମୁଁ କ'ଣ ନିଜ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ଛାଡ଼ି ନଦେଇ ସମର୍ପଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି? ମୁଁ କ'ଣ ମୋ ଜୀବନର କିଛି ମଧ ବଦଳାଇବାକୁ ନପଡ଼ି, ଅନନ୍ତକୁ ପାଇବାକୁ ଚାହୁଁଛି?"ଅନ୍ୟ ଭାବରେ କହିଲେ—"ମୁଁ କ'ଣ ଦିବ୍ୟତାକୁ ମୋର ନିଜ ସର୍ତ୍ତରେ ପାଇବାକୁ ଚାହୁଁଛି?"

ଶ୍ରଦ୍ଧା ଧୀରେ ଧୀରେ ଏହାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରେ। ବିଶ୍ୱାସ ଗଭୀର ହୁଏ, ତେଣୁ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଯାଏ। ଆମେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କ'ଣ ଘଟେ ତାହା ଉପରେ କମ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁ। ଏହା ହେଉଛି ଗ୍ରହଣଶୀଳତା, ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଉପଲବ୍ଧତା, ହୃଦୟ ନିଜ ପାଇଁ ଯାହା ଉତ୍ପାଦନ କରିପାରିବ ନାହିଁ ତାହା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଇଚ୍ଛା। ଆମେ ଦିବ୍ୟ ସ୍ରୋତ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଯାଉ। ଆମେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଅନୁଗ୍ରହର ନୈବେଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ। ଏହା ହେଉଛି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅଭ୍ୟାସର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ।

ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି

ବାବୁଜୀ ଯାହା ଆମ ଅନ୍ତରରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଆସୁଛି, ତାହା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତିକୁ ବୁଝାଇବା ପାଇଁ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚମତ୍କାର ରୂପକ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ। ସେ 'ଆକ୍ରମଣକାରୀ' ପାଇଁ ଭୂମି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା କଥା କହିଥିଲେ।ସାଧାରଣତଃ ଜଣେ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ଅବାଞ୍ଛିତ ହୋଇଥାଏ; କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ଏହାର ଅର୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ। ଯେତେବେଳେ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁକୂଳ ହୋଇଯାଏ, ପ୍ରେମ ଆମ ଅନ୍ତରରେ ପ୍ରବେଶ କରେ ଏବଂ ତାହାକୁ ନିଜର କରିନିଏ।ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଆମ ଅନ୍ତରର ଭୂମି ଗ୍ରହଣଶୀଳ ହୋଇଯାଏ, କୃପା ହିଁ ଏହି ଅନ୍ତର୍ପ୍ରବେଶର ପ୍ରମୁଖ ଚାଳକ ହୋଇଥାଏ।ଗ୍ରହଣଶୀଳତା ପାଇଁ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି—ଗଭୀର ମୂଳଗୁଡ଼ିକୁ ଉପାଡ଼ି ବାହାର କରିଦେବା, ଯାହାଫଳରେ ନୂତନ ଜୀବନ ଆମ ଅନ୍ତରରେ ନିଜକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିପାରିବ।ସେହି ଗଭୀର ମୂଳଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି—ଆମର ଆଶା-ଆକାଂକ୍ଷା, ପୂର୍ବଧାରଣା, ଭୟ, ପସନ୍ଦ ଓ ଅପସନ୍ଦ, ଦୀର୍ଘଦିନ ଧରି ସଞ୍ଚିତ ସଂସ୍କାର, ନିଜକୁ ନେଇ ଆମର ଅତ୍ୟଧିକ ଆଗ୍ରହ, ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ ଆମର ଇଚ୍ଛା ଓ ଆଶା ଅନୁସାରେ ହିଁ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଆମର ଦାବି। ଏହି ମୂଳଗୁଡ଼ିକୁ ଯେତେବେଳେ ଆମେ ଛାଡ଼ିବାକୁ ଶିଖୁ, ଆମ ଅନ୍ତରର ଭୂମି ସେତେବେଳେ ନୂତନ ଜୀବନ ଓ କୃପାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ।

କୃପା ସର୍ବଦା ପ୍ରତିକ୍ଷା କରି ରହିଥାଏ। ଆମକୁ ନିଜକୁ ଉପଲବ୍ଧ କରିବାକୁ ପଡିବ। ଶ୍ରଦ୍ଧା ଆମ ଭିତରେ ସେହି ସ୍ଥାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ ଯେଉଁଠାରେ କୃପା ଆଉ ପ୍ରତିରୋଧର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଏ ନାହିଁ। ତା'ପରେ ଆମେ ନିଜକୁ ପ୍ରେମକୁ ସମର୍ପଣ କରୁ। ପ୍ରଥମେ ଆମେ କହିଥାଉ, 'ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ

କରେ।' ପରେ ଆମେ କହିଥାଉ, 'ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରେ।' ତଥାପି ପରେ, ବିଶ୍ୱାସ ନାବଶ୍ୟକ, କାରଣ ଯିଏ ବିଶ୍ୱାସ କରେ ଏବଂ ଯାହା ଉପରେ ଆମେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁ ତା' ମଧ୍ୟରେ ଦୂରତା ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଯାଏ। ପ୍ରେମ ଏକ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ଭାବରେ ପ୍ରବେଶ କରେ କେବଳ ନିଜକୁ ହୃଦୟର ସଠିକ୍ ଅଧିବାସୀ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ।

ପ୍ରେମ ଏବଂ କାରବାର

କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ପ୍ରକାରର ପ୍ରେମରେ ପ୍ରାୟତଃ କାରବାରର ଏକ ଉପାଦାନ ଥାଏ। ଆମେ କିଛି ଆଶା କରି ପ୍ରତିବଦଳରେ ଦେଉଥାଉ, ଯଦିଓ ସେହି ଆଶା ଅଚେତନ ଭାବରେ ଥାଏ। ସ୍ନେହ ସ୍ନେହ ଖୋଜେ। ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଖୋଜେ। ତ୍ୟାଗ ସ୍ୱୀକୃତି ଖୋଜେ। ଯତ୍ନ କୃତଜ୍ଞତା ଖୋଜେ।

ଯେତେବେଳେ ଆଦାନପ୍ରଦାନ ଆଶା ଅନୁଯାୟୀ ହୁଏ, ଆମେ ଭଲପାଇବା ଅନୁଭବ କରୁ। ଯେତେବେଳେ ତାହା ହୁଏ ନାହିଁ, ଆମେ ନିରାଶ ହେଉ। ଏହା ଆବଶ୍ୟକତା ସହିତ ମିଶ୍ରିତ ପ୍ରେମ। ଯେଉଁଠାରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି, ଭୟ ପାଖରେ ଥାଏ। ଏହା ଆମର ଯାହା ଅଛି ତାହା ହରାଇବାର ଭୟ, ଆମେ ଯାହା ଚାହୁଁଛୁ ତାହା ନ ପାଇବାର ଭୟ, କିମ୍ବା ଭୁଲିଯିବା, ବଦଳାଯିବା, ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯିବା କିମ୍ବା ଏକା ଛାଡିଯିବାର ଭୟ ହୋଇପାରେ।

ପ୍ରେମ ବିସ୍ତାରିତ ହେବା ସମୟରେ ଭୟ ସଙ୍କୁଚିତ ହୁଏ। ଭୟ ପଚାରେ, 'ମୋର କ'ଣ ହେବ?' ଯେତେବେଳେ ପ୍ରେମ ପଚାରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ। ଭୟ ସୀମା ନିର୍ମାଣ କରେ, ପ୍ରେମ ସୀମାକୁ ଲୁଣ୍ଠନ କରେ। ଏବଂ ଶ୍ରଦ୍ଧା ହେଉଛି ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେତୁ। ଭୟ କହେ,

କୃପା ସର୍ବଦା ପ୍ରତିକ୍ଷା କରି ରହିଥାଏ। ଆମକୁ ନିଜକୁ ଉପଲବ୍ଧ କରିବାକୁ ପଡିବ। ଶ୍ରଦ୍ଧା ଆମ ଭିତରେ ସେହି ସ୍ଥାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ ଯେଉଁଠାରେ କୃପା ଆଉ ପ୍ରତିରୋଧର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଏ ନାହିଁ। ତା'ପରେ ଆମେ ନିଜକୁ ପ୍ରେମକୁ ସମର୍ପଣ କରୁ।

'ନିଜକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦିଅ,' ଯେତେବେଳେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ କରି କୁହେ, 'ନିଜକୁ ବିଶ୍ୱାସ କର।' ଆତ୍ମ-ସୁରକ୍ଷାରୁ ଆତ୍ମ-ନିଷ୍ଠା ଆଡ଼କୁ ଗତି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନର ଏକ ମହାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ। ଏହା ହୃଦୟକୁ ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରତି ଗ୍ରହଣଶୀଳ ହେବାର ପଥ ପରିଷ୍କାର କରେ।

ପ୍ରକୃତ ପ୍ରେମ ଏକ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଅବସ୍ଥା, ଯାହା ଧୀରେ ଧୀରେ, ନୀରବତା ଏବଂ ଗୁପ୍ତ ଭାବରେ କରାଯାଉଥିବା ଘନିଷ୍ଠ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ କାର୍ଯ୍ୟର ଫଳାଫଳ। ବିପରୀତରେ, ପ୍ରଦର୍ଶିତ ପ୍ରେମ ପ୍ରାୟତଃ ପ୍ରେମ ହ୍ରାସ ପାଏ। ଯେତେବେଳେ ଏହା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଖୋଜେ, ଏହା ଅହଂକାରର ସୁଗନ୍ଧ ବହନ କରେ। ଗୋଲାପ ଫୁଲ କୌଣସି ପଥଚାରୀଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ କରି ପଚାରେ ନାହିଁ, 'ତୁମେ ମୋର ସୁଗନ୍ଧ ଦେଖିଲ କି?' ଏହା ଦାନ କରେ କାରଣ ଦାନ ହିଁ ଏହା।

ତରଳିଯାଉଥିବା ବାଡ଼

ଅନ୍ତରର ଭୂମିରେ ଥିବା ସବୁଠାରୁ ଗଭୀର ମୂଳ ହେଉଛି ଅହଂକାରର ମୂଳ—ସେହି ପୃଥକ 'ମୁଁ', ଯାହା ବିଶାଳ, ସୀମାହୀନ ଅସ୍ତିତ୍ୱର ଅସୀମ ପ୍ରାନ୍ତରକୁ ନିଜ ପାଇଁ ଏକ ଛୋଟ ଭୂଖଣ୍ଡରେ ବାଣ୍ଟିନିଏ, ତାହା ଚାରିପଟେ ବାଡ଼ ଦିଏ ଏବଂ ସାରା ଜୀବନ ସେହି ବାଡ଼ର ସୀମାକୁ ରକ୍ଷା କରିବାରେ ଲାଗିରହେ।ସେହି ବାଡ଼ ଭିତରେ ଥିବା ସବୁକିଛି 'ମୋର' ହୋଇଯାଏ। ଆଉ ବାଡ଼ ବାହାରେ ଥିବା ସବୁକିଛି କେବେ ଆକର୍ଷଣୀୟ, କେବେ ଭୟଜନକ, କେବେ ଉପଯୋଗୀ, ତ ଆଉ କେବେ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ମନେ ହୁଏ।ଯେତେବେଳେ ଚେତନା ଏହି ବାଡ଼ ଦିଆଯାଇଥିବା

ଭୟ ସୀମା ନିର୍ମାଣ କରେ, ପ୍ରେମ ସୀମାକୁ ଲୁଣ୍ଠନ କରେ। ଏବଂ ଶ୍ରଦ୍ଧା ହେଉଛି ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେତୁ। ଭୟ କହେ, 'ନିଜକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦିଅ,' ଯେତେବେଳେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ କରି କୁହେ, 'ନିଜକୁ ବିଶ୍ୱାସ କର।' ଆତ୍ମ-ସୁରକ୍ଷାରୁ ଆତ୍ମ-ନିଷ୍ଠା ଆଡ଼କୁ ଗତି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନର ଏକ ମହାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ। ଏହା ହୃଦୟକୁ ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରତି ଗ୍ରହଣଶୀଳ ହେବାର ପଥ ପରିଷ୍କାର କରେ।

ଛୋଟ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ହିଁ ସୀମିତ ହୋଇ ରହିଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଅହଂକାର ତା'ର ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ବିସ୍ତାର କରେ।କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସେହି ବାଡ଼ ଆଉ ରହେ ନାହିଁ, ସେତେବେଳେ ପ୍ରେମ ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ ହୁଏ।ଏବଂ ଏହା ଘଟିବା ପାଇଁ ପ୍ରେମ ସେହି ବାଡ଼କୁ ଭାଙ୍ଗି ଦିଏ ନାହିଁ; ପ୍ରେମ କେବଳ ଏହି ବାଡ଼ର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ହିଁ ଦୂର କରିଦିଏ।

ଯେତେବେଳେ ଚେତନା ସେହି ବାଡ଼ର ସୀମାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ବିସ୍ତାରିତ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ତାହା 'ମୁଁ'ରୁ 'ଆମେ' ଆଡ଼କୁ ଗତି କରେ।ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଆମେ ଆବିଷ୍କାର କରୁ ଯେ, ଯାହାକୁ ପାଇବା ପାଇଁ ଆମେ ଖୋଜୁଥିଲୁ, ପ୍ରକୃତରେ ସେହି ଜିନିଷଠାରୁ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ହିଁ ଆମେ ଏତେଦିନ ପ୍ରାଚୀର ତୋଳି ରଖିଥିଲୁ।ଅହଂକାରର ଏହି ବାଡ଼ଟି ଶେଷରେ ଭୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ଏକ ବାଡ଼ ହୋଇଥାଏ।ତେବେ, ଭିତରୁ ଏହି ବାଡ଼କୁ କିଏ ଧୀରେ ଧୀରେ ତରଳ କରିଦିଏ? ଉଷ୍ମତା।ପ୍ରେମ ହୃଦୟକୁ ଏତେ ଉଷ୍ମ କରିଦିଏ ଯେ, ଅହଂକାର ଧୀରେ ଧୀରେ ତରଳ ହୋଇ ମିଶିଯାଏ—ଠିକ୍ ସେହିପରି, ଯେପରି ସୂର୍ଯ୍ୟର ଆଲୋକ ପଡ଼ିଲେ ଜାନଲା ଉପରେ ଜମିଥିବା ତୁଷାର ଆପେଆପେ ତରଳ ହୋଇ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଯାଏ।

ଝରକା ଏବଂ ଆଲୋକ

ଚାରୋଟି ହାର୍ଟଫୁଲନେସ୍ ଅଭ୍ୟାସ ଆମକୁ ଗ୍ରହଣଶୀଳତା ବିକଶିତ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ।

ଧ୍ୟାନ ଆଲୋକର ଝରକା ଖୋଲିଦିଏ।

ଧ୍ୟାନରେ, ଆମେ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ଦିବ୍ୟ ଆଲୋକର ଉପସ୍ଥିତି ପ୍ରତି ଧୀରେ ଧୀରେ ଆମର ଧ୍ୟାନ କେନ୍ଦ୍ରିତ କରୁ। ଆମେ କୌଣସି ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ ବାଧ୍ୟ କରୁନାହୁଁ କିମ୍ବା ଏକ ପ୍ରତିଛବି ନିର୍ମାଣ କରୁନାହୁଁ। ଆମେ ଆନ୍ତରିକ ଭାବରେ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଯାଉ।

ସଫାଇ କରିବା ଦ୍ୱାରା କାଚ ଉପରେ ଜମିଥିବା ମଇଳା ଦୂର ହୋଇଯାଏ।

ସମୟ ଗଡ଼ିବା ସହିତ ସଂସ୍କାର, ପ୍ରବୃତ୍ତି, ଭାବନାତ୍ମକ ଭାର ଓ ମନର ଜଟିଳତା ଆମର ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଧୂସର କରିଦିଏ। ସଫାଇ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏସବୁ ଆବରଣ ଦୂର ହୁଏ, ଯାହାଫଳରେ ଆଲୋକ ଆହୁରି ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ଭାବରେ ଆମ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିପାରେ।

ପ୍ରାର୍ଥନା ନମ୍ରତାର ସହ କୃପା ପାଇଁ ଝରକାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଖୋଲିଦିଏ।

ପ୍ରାର୍ଥନା ଆମକୁ ମନେ ପକାଇ ଦିଏ ଯେ ଆଲୋକ ଆମର ନୁହେଁ। ଏହା ଆତ୍ମନିର୍ଭରତାର ଭ୍ରମକୁ କୋମଳ କରି, ଆମକୁ ବିନମ୍ରତା, ଉନ୍ମୁକ୍ତତା ଏବଂ ନିଜଠାରୁ ମହତ୍ତର ଜ୍ଞାନର ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ସହିତ ମୂଳ ଉତ୍ସଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରେ।

ପ୍ରାର୍ଥନା ଆମକୁ ମନେ ପକାଇ ଦିଏ ଯେ ଆଲୋକ ଆମର ନୁହେଁ। ଏହା ଆତ୍ମନିର୍ଭରତାର ଭ୍ରମକୁ କୋମଳ କରି, ଆମକୁ ବିନମ୍ରତା, ଉନ୍ମୁକ୍ତତା ଏବଂ ନିଜଠାରୁ ମହତ୍ତର ଜ୍ଞାନର ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ସହିତ ମୂଳ ଉତ୍ସଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରେ।

ଶତତ ସ୍ମରଣ ଆମ ହୃଦୟକୁ ସାରା ଦିନ ଆଲୋକର ଉତ୍ସ ଆଡ଼କୁ ରଖେ।ଆମେ କାମ କରୁଥିବା ବେଳେ, କଥା ହେଉଥିବା ବେଳେ, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସେବା କରୁଥିବା ବେଳେ, କିଛି ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ବେଳେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ନେଉଥିବା ବେଳେ ମଧ୍ୟ ଆମ ହୃଦୟ ଭିତର ଆଡ଼କୁ ରହେ।ସ୍ମରଣ ଆମ ହୃଦୟରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦ୍ୱାରା ଜାଗିଥିବା ସେହି ଭାବକୁ ଜୀବନ୍ତ ରଖେ।

ଧ୍ୟାନ ଆଲୋକକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରେ।
ସଫାଇ ବାଧାବିଘ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ଦୂର କରେ।
ପ୍ରାର୍ଥନା ଆମକୁ ବିନମ୍ର ଭାବେ ସେହି ଉତ୍ସ ଆଡ଼କୁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରେ।
ଶତତ ସ୍ମରଣ ହୃଦୟକୁ ସେହି ଉତ୍ସ ଆଡ଼କୁ ଉନ୍ମୁଖ କରି ରଖେ।

ଧ୍ୟାନ ଏବଂ ସଫାଇ ହୃଦୟର ଅବସ୍ଥା ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ। ପ୍ରାର୍ଥନା ଉତ୍ସ ସହିତ ଆମର ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରେ। ଶତତ ସ୍ମରଣ ହୃଦୟର ଦିଗକୁ ସଂରକ୍ଷଣ କରେ। ଏବଂ କୃପା ଏପରି

କିଛି ପ୍ରଦାନ କରେ ଯାହା ଏହି ଅଭ୍ୟାସଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ତିଆରି କରିପାରିବ ନାହିଁ।

କୃପା ପ୍ରୟାସ ଦ୍ୱାରା ଲାଭ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ।

ଆମେ 'କୃପା' ସୃଷ୍ଟି କରୁନାହୁଁ, ଯେପରି ଜଣେ କୃଷକ ବର୍ଷା ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି ନାହିଁ। ଆମେ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁ, ଯେପରି କୃଷକ ମାଟିକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି। ସେ ପଥରଗୁଡ଼ିକୁ ହଟାନ୍ତି, ମାଟିକୁ ହାଲୁକା କରନ୍ତି, ମଞ୍ଜି ବୁଣନ୍ତି ଏବଂ ସତର୍କତାର ସହ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରନ୍ତି। ଯେତେବେଳେ ବର୍ଷା ଆସେ, ସେତେବେଳେ କ୍ଷେତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ। ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନା ହେଉଛି ଆମର ସେହି ପ୍ରସ୍ତୁତି।

ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଆମକୁ ଦୁଇଟି ତ୍ରୁଟିରୁ ରକ୍ଷା କରେ। ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି ଗର୍ବ, ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ଆମର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅବସ୍ଥା ଆମର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉପଲବ୍ଧି। ଦ୍ୱିତୀୟଟି ହେଉଛି ନିଷ୍କ୍ରିୟତା, ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ଯେ କୃପା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବାରୁ କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ। ଉଭୟ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ। ଆମେ ନିଷ୍ଠାର ସହ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରୁ ଏବଂ ଦୈବୀ କୃପା ସେହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମ୍ପନ୍ନ କରେ, ଯାହା କେବଳ ଉଦ୍ୟମ ଦ୍ୱାରା କଦାପି ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ।

ପ୍ରାଣାହୁତି ଓ ଉଛୁଳି ପଡ଼ୁଥିବା ପାତ୍ର

ଆମେ 'କୃପା' ସୃଷ୍ଟି କରୁନାହୁଁ, ଯେପରି ଜଣେ କୃଷକ ବର୍ଷା ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି ନାହିଁ। ଆମେ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁ, ଯେପରି କୃଷକ ମାଟିକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି। ସେ

ଧ୍ୟାନ ଏବଂ ସଫାଇ ହୃଦୟର ଅବସ୍ଥା ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ। ପ୍ରାର୍ଥନା ଉତ୍ସ ସହିତ ଆମର ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରେ। ଶତତ ସ୍ମରଣ ହୃଦୟର ଦିଗକୁ ସଂରକ୍ଷଣ କରେ। ଏବଂ କୃପା ଏପରି କିଛି ପ୍ରଦାନ କରେ ଯାହା ଏହି ଅଭ୍ୟାସଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ତିଆରି କରିପାରିବ ନାହିଁ।

ପଥରଗୁଡ଼ିକୁ ହଟାନ୍ତି, ମାଟିକୁ ହାଲୁକା କରନ୍ତି, ମଞ୍ଜି ବୁଣନ୍ତି ଏବଂ ସତର୍କତାର ସହ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରନ୍ତି। ଯେତେବେଳେ ବର୍ଷା ଆସେ, ସେତେବେଳେ କ୍ଷେତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ। ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନା ହେଉଛି ଆମର ସେହି ପ୍ରସ୍ତୁତି।

ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଆମକୁ ଦୁଇଟି ତ୍ରୁଟିରୁ ରକ୍ଷା କରେ। ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି ଗର୍ବ, ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ଆମର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅବସ୍ଥା ଆମର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉପଲବ୍ଧି। ଦ୍ୱିତୀୟଟି ହେଉଛି ନିଷ୍କ୍ରିୟତା, ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ଯେ କୃପା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବାରୁ କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ। ଉଭୟ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ। ଆମେ ନିଷ୍ଠାର ସହ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରୁ ଏବଂ ଦୈବୀ କୃପା ସେହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମ୍ପନ୍ନ କରେ, ଯାହା କେବଳ ଉଦ୍ୟମ ଦ୍ୱାରା କଦାପି ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ।

ପ୍ରାଣାହୁତି ଓ ଉଚ୍ଛୁଳି ପଡୁଥିବା ପାତ୍ର

ଖାଲି ପାତ୍ରରୁ କାହାକୁ କିଛି ଦେଇହୁଏ ନାହିଁ। ସେହିପରି, ଆମ ଭିତରେ ଯାହା ନାହିଁ, ତାହା ଆମେ ଅନ୍ୟକୁ ଦେଇପାରିବା ନାହିଁ।ତଥାପି ଜୀବନରେ ଆମେ ଅନେକ ସମୟ ନିଜ ଭିତରେ ଖାଲି ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟକୁ ଭଲପାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁ। ଯେଉଁ ପ୍ରେମକୁ ଆମେ ନିଜେ ଗଭୀର ଭାବରେ ଖୋଜୁଛୁ, ସେହି ପ୍ରେମକୁ ଅନ୍ୟକୁ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁ।ସେଥିପାଇଁ ମାନବୀୟ ପ୍ରେମ ଅନେକ ସମୟରେ ଆମକୁ ଥକାଇ ଦିଏ। ଦେବା ମଧ୍ୟ ଏକ ପ୍ରୟାସ ହୋଇଯାଏ, କାରଣ ମନର ଗଭୀରତା ରେ କେଉଁଠି ନା କେଉଁଠି ବଦଳରେ ପ୍ରେମ ପାଇବାର ଆଶା ରହିଥାଏ।

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରେମ ପାଇବାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ। ହାର୍ଟଫୁଲନେସ ପରମ୍ପରାରେ ଆମେ ଧ୍ୟାନରେ ବସୁ ଏବଂ ପ୍ରାଣାହୁତି—ଯୋଗିକ ଟ୍ରାନ୍ସମିସନ୍‌କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ନିଜକୁ ଖୋଲି ଦେଉ।ଗୋଟିଏ ଧ୍ୟାନ ପରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଧ୍ୟାନ... ଏଭଳି ଧୀରେ ଧୀରେ, ଆମ ଭିତରେ କିଛି ବଦଳିବାକୁ ଲାଗେ। ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏତେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ହୁଏ ଯେ ଆମେ ତାହାକୁ ସହଜରେ ବୁଝିପାରୁନାହୁଁ।ଖାଲି ପାତ୍ର ଧୀରେ ଧୀରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ।ହୃଦୟ ଯେତେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ, ପ୍ରେମ ସେତେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଓ ବିନା କୌଣସି ପ୍ରୟାସରେ ବାହାରକୁ ବହିବାକୁ ଲାଗେ। ଭିତରର ପୂର୍ଣ୍ଣତା ସ୍ୱତଃ ପ୍ରକାଶ ପାଏ।ଏହା ହେଉଛି ପ୍ରେମର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ଶକ୍ତି। ପ୍ରେମ ଆମ ଜୀବନର ସବୁକିଛିକୁ

ଶ୍ରଦ୍ଧା ହେଉଛି ପ୍ରିୟତମଙ୍କ ଦିଗରେ ନିଜ ହୃଦୟକୁ ଅର୍ପଣ କରିବା। ପ୍ରେମ ହେଉଛି ପ୍ରିୟତମଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୃଦୟ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା। ଭକ୍ତି ହେଉଛି ସେହି ହୃଦୟ, ଯାହା କେବଳ ପ୍ରିୟତମଙ୍କ ଠାରେ ହିଁ ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରେ।

ସୁନ୍ଦର କରିଦିଏ ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ଶୁଷ୍କ ହୃଦୟରେ ମଧ୍ୟ ନୂଆ ଜୀବନ ଭରିଦିଏ। ଏହାର ସ୍ପନ୍ଦନ ଶକ୍ତି ଆମେ ନିଜେ ସୃଷ୍ଟି କରୁନାହିଁ; ବରଂ, ଆମେ ପାଇଥିବା ପ୍ରେମର ଏକ ମାଧ୍ୟମ ହୋଇଯାଉ।

ଆସନ୍ତୁ, ଏହି ଯାତ୍ରାକୁ ପୁଣିଥରେ ଦେଖିବା।

> ବ୍ୟାକୁଳତା ଖୋଜ କୁ ଜଗାଏ।
> ଶ୍ରଦ୍ଧା ଖୋଜକୁ ଦିଗ ଦେଖାଏ।
> ଶ୍ରଦ୍ଧା ଗଭୀର ହେଲେ, ଗ୍ରହଣଶିଳତା ରେ ପରିଣତ ହୁଏ।
> ଗ୍ରହଣଶୀଳତା କୃପାକୁ ସ୍ୱାଗତ କରେ।
> କୃପା ହୃଦୟକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରେ।
> ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୃଦୟ ପ୍ରେମ ରୂପରେ ଉଛୁଳି ପଡ଼େ।
> ପ୍ରେମ ନିଜର ଉତ୍ସକୁ ଚିହ୍ନିପାରେ ଏବଂ ଭକ୍ତିରେ ପରିଣତ ହୁଏ।

ଭକ୍ତି, ଯେତେବେଳେ ପ୍ରେମ ତାର ଉତ୍ସ ପାଏ

ଥରେ ପ୍ରେମ ଜାଗ୍ରତ ହେଲେ, ତାହା ଆମର ସମ୍ପର୍କ, କାର୍ଯ୍ୟ, ବାଣୀ, ସେବା ଏବଂ ବିଶ୍ୱକୁ ଦେଖିବାର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇଯାଏ। ଏହା ଅନ୍ୟକୁ ବିଚାର କରିବାର ଭାବନାକୁ କୋମଳ କରେ ଏବଂ ପାର୍ଥକ୍ୟର ପ୍ରାଚୀରକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିଦିଏ। ତା'ପରେ, ଏକ ଅଧିକ ଗଭୀର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ। ପ୍ରେମ ନିଜର ଉତ୍ସକୁ ମନେ ପକାଏ। ଯେପରି ଏକ ନଦୀ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ ସମୁଦ୍ର ଆଡ଼କୁ ଗତି କରେ, ସେହିପରି ପ୍ରେମ ମଧ୍ୟ ନିଜ ଉତ୍ସ ଆଡ଼କୁ ମୁହାଁଏ। ଏହି

ମୁହାଁଇବା ହିଁ ହେଉଛି ଭକ୍ତି। ଭକ୍ତି ହେଉଛି ପ୍ରେମର ନିଜ ଉତ୍ସକୁ ଚିହ୍ନିବା ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସେହି ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେବା।

ଶ୍ରଦ୍ଧା ହେଉଛି ପ୍ରିୟତମଙ୍କ ଦିଗରେ ନିଜ ହୃଦୟକୁ ଅର୍ପଣ କରିବା। ପ୍ରେମ ହେଉଛି ପ୍ରିୟତମଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୃଦୟ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା। ଭକ୍ତି ହେଉଛି ସେହି ହୃଦୟ, ଯାହା କେବଳ ପ୍ରିୟତମଙ୍କ ଠାରେ ହିଁ ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରେ।

ବ୍ୟାକୁଳତା, ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଗ୍ରହଣଶୀଳତା, କୃପା, ପ୍ରେମ ଓ ଭକ୍ତି—ଏସବୁ ଅଲଗା ଅଲଗା ନୁହେଁ।ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଜୀବନର ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମେ ଖୋଲିବାର ଏକ ସ୍ୱାଭାବିକ କ୍ରମ।ଯେପରି ଗୋଟିଏ ଗଛ ମଞ୍ଜିରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ମୂଳ, କାଣ୍ଡ, ଫୁଲ ଓ ସୁଗନ୍ଧରେ ବିକଶିତ ହୁଏ, ସେହିପରି ଆମ ଭିତରର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଯାତ୍ରା ମଧ୍ୟ ଧୀରେ ଧୀରେ ବିକଶିତ ହୁଏ।

ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନର ବିଧି

ପ୍ରକୃତି ଆମକୁ ପ୍ରେମର ଆଉ ଏକ ସୁନ୍ଦର ରୂପ ଶିଖାଏ।ଗୋଟିଏ ଆମ୍ବ ଗଛ ପାଇଁ ମାଟି, ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ, ପାଣି ଓ ଅଳ୍ପ ଗୋବର ଦରକାର। ଏହି ସାଧାରଣ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ନେଇ ସେ ଆମକୁ ମିଠା ଫଳ, ସୁଗନ୍ଧ, ପୋଷଣ, ଛାଇ ଏବଂ ନୂଆ ଜୀବନର ଅସଂଖ୍ୟ ସମ୍ଭାବନା ଦିଏ।ନଡ଼ିଆ ଗଛ ମାଟି, ବର୍ଷା, ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ଓ ପବନରୁ ନିଜର ଆହାର ନିଏ। କିନ୍ତୁ ସେହି ସାଧାରଣ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକୁ ବଦଳାଇ ଆମକୁ ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟବାନ ଜିନିଷ ଦିଏ।ଗାଈ ଘାସ, ଖାଦ୍ୟ, ପାଣି, ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ, ଯତ୍ନ ଓ ସ୍ନେହ ପାଏ। ତା' ବଦଳରେ ସେ ଆମକୁ ପୁଷ୍ଟିକର କ୍ଷୀର ଦିଏ।ପ୍ରକୃତି ସରଳ ଜିନିଷ ଗ୍ରହଣ କରେ ଏବଂ ବଦଳରେ ଆମକୁ ଅମୂଲ୍ୟ ଦାନ ଦିଏ।ଏହା ହେଉଛି ପ୍ରକୃତିର ପ୍ରେମ—ସେ ଯାହା ପାଏ, ତାହାଠାରୁ ଅଧିକ ଦେଇଥାଏ।

ଆମ କଥା କ'ଣ? ଆମେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ପାଇଥାଉ। ଆମେ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ, ବାୟୁ, ଜଳ, ଏକ ଅସାଧାରଣ ଶରୀର, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ସ୍ନେହ, ଆମ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ଜ୍ଞାନ, ପିତାମାତା ଓ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ତ୍ୟାଗ, ପୃଥିବୀର ଅଜସ୍ର ଦାନ ଏବଂ ସର୍ବୋପରି, ଈଶ୍ୱରୀୟ କୃପା ଲାଭ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ପାଇଥାଉ।

ଆମେ ପ୍ରତିବଦଳରେ କ'ଣ ଦେଇପାରିବା? ଆମେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ କିମ୍ବା ମେଘକୁ ଜଳ ଫେରାଇ ପାରିବୁ ନାହିଁ। କୃପାର ଉତ୍ସ ନିକଟରେ ସେହି କୃପାର ମୂଲ୍ୟ ପରିଶୋଧ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ। ପରମସତ୍ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଏପରି କିଛି ଅଭାବ ନାହିଁ ଯାହାକୁ ଆମକୁ ପୂରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ। କେବଳ ଗୋଟିଏ ଉପହାର ହିଁ ଆମର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ, ଆଉ ତାହା ହେଉଛି—ଆମେ ଯାହା ପାଇଛୁ, ତା'ର ରୂପାନ୍ତର ଘଟାଇବା।

ଯଦି ଆମ୍ବ ଗଛ ସାରକୁ ମିଠା ସ୍ୱାଦରେ, ନଡ଼ିଆ ଗଛ ସାଧାରଣ ପାଣିକୁ ପୁଷ୍ଟିକର ଡାବ୍ ପାଣିରେ ଏବଂ ଗାଈ ଘାସକୁ କ୍ଷୀରରେ ପରିଣତ କରେ, ତେବେ ଆମ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପବିତ୍ର ରୂପାନ୍ତରଣ କ୍ଷମତା ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ।

> ଯେତେବେଳେ ଆମେ ଆଘାତ ପାଉ, ଆମେ କ'ଣ କ୍ଷମା ଦେଇପାରିବା?
> ଯେତେବେଳେ ଆମେ କ୍ରୋଧର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉ, ଆମେ କ'ଣ ବୁଝାମଣା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିପାରିବା?
> ଆମେ ଯେତେବେଳେ ଘୃଣା ପାଉ, ସେତେବେଳେ କରୁଣା ଦେଇପାରିବା କି?
> ଆମେ ଯେତେବେଳେ ଜ୍ଞାନ ପାଉ, ସେତେବେଳେ ପ୍ରଜ୍ଞା ଦେଇ ପାରିବା କି?
> ଆମେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଚୁରତା ପାଉ, ସେତେବେଳେ ତାହାକୁ ଉଦାର ଭାବରେ
> ଆମେ ଯେତେବେଳେ କୃପା ପାଉ, ପ୍ରତି ବଦଳରେ ପ୍ରେମ ଦେଇପାରିବା କି?

ମଣିଷ ହେବାର ଗୌରବ ଏଇଠି ହିଁ ନିହିତ। ଆମ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଗତି କରିବା ପରେ ଜୀବନ ଯେଉଁ ରୂପ ନିଏ, ସେଥିରେ ହିଁ ଆମର ମହାନତା ପ୍ରକାଶ ପାଏ। ଗୋଟିଏ ଗଛ ଯେପରି ନିଜ ଫଳ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଜର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସତ୍ତାର ଗୁଣ ପ୍ରକାଶ କରେ, ଆମେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି କରିଥାଉ। ପରମାତ୍ମା ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରନ୍ତି—ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଆମକୁ ଯେପରି ଗଢ଼ିବାକୁ ଦେଉଛୁ, ସେପରି ହେବା ପାଇଁ।

ଯେତେବେଳେ ପ୍ରେମ ଆମର ସ୍ୱଭାବ ହୋଇଯାଏ, ସେତେବେଳେ କିଏ ଏହାକୁ ଚିହ୍ନିଥାଏ, କିଏ ପ୍ରତିଦାନ କରେ ଏବଂ କିଏ ଏହାକୁ ପ୍ରଶଂସା କରେ ସେ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଚିନ୍ତା

ରହିବ ନାହିଁ। ପ୍ରକୃତ ପ୍ରେମକୁ କୌଣସି ସାକ୍ଷୀର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ। ଏହାର ସୁଗନ୍ଧ ହେଉଛି ଏହାର ସାକ୍ଷ୍ୟ।

ହୃଦୟରୁ ଆପଣଙ୍କର
କମଲେଶ

ପୂଜ୍ୟ ଦାଜୀଙ୍କ ୭୧ତମ ଜନ୍ମଦିନ ଅବସରରେ
୨୮ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୨୬, କାହ୍ନା ଶାନ୍ତି ବନମ୍

There's More Waiting For You

to go a little deeper

HEARTFULNESS APP

A Quiet Place to Start

Carry your practice with you — download the free app and connect with a personal trainer anytime.

Free Download. Daily practice. Trainer always Available.

Heartfulnessapp.org

MASTERCLASSES

Go Deeper at Home

Learn with Daaji relaxation, meditation, cleaning, and prayer through three freely offered video sessions.

Free Videos. Learn from Daaji. 3 classes.

Heartfulness.org/global/masterclass

RETREAT

Time for Just You

Step away from the noise and into a peaceful weekend that quietly deepens everything.

Peaceful Setting. Deepen Practice. Weekend Stays.

Heartfulness.org/global/retreat

HEARTSPOTS

Find a Centre Near You

Your nearest meditation centre is closer than you think at no cost.

6000+ Centres. Heartful Community. Free to Visit.

Heartspots.heartfulness.org

Scan to download the free app, always there when you need it.
Start with a guided session, and let the practice find its own rhythm in you.
The journey inward begins with a single, still moment.

heartfulness
purity weaves destiny